

Ἡ λαμπὰς ἐφώτισε τὸ ὑπόγειον· ἀλλ' οὐδὲν ἐν ἀρχῇ τὸ ἔκτακτον διέκρινον οἱ λαθροθῆρα.

— Φάξε, εἶπεν ἡ Ἀμώνη.

Ἡρεῦνα καὶ ἐκεῖνη μετὰ πυρετώδους δραστηριότητος.

Τὸ φῶς τῆς λαμπάδος, περιφερόμενον εἰς πάσας τῆς κρύπτῃς τὰς γωνίας, ἔπασσεν αἴφνης ἐπὶ τοῦ σωροῦ τῶν χρυσῶν νομισμάτων.

Ὁ Σίμων καὶ ἡ Ἀμώνη ἔμεινον ἀκίνητοι, ἐκπληκτοὶ, ὡς ὁ Λαβράνης πρὸ τοῦ ἀνοικτοῦ χρηματοκιβωτίου τοῦ μαρκησιῦ δὲ Τανναί.

Ὁ θαυμασμός τοὺς κατέστησεν ἀφώνους.

Μὲ ἀπαστράπτοντας ὀφθαλμούς ἔμεινον ἀτενίζοντες τὸν θησαυρόν, ὡς οἱ κύνες τὸ κυνήγιον.

Ἐν τούτοις, ἐκ τοῦ θαυμασμοῦ των δὲν ἀπώλεσαν τὴν φρόνησιν.

[Ἐπετα συνέχεια].

*Κ.

A. ΔΟΥΜΑ (ΥΙΟΥ)

ΑΝΤΩΝΙΝΑ

[Συνέχεια]

ΙΕ'

Ἡ Νισσέτα καὶ ὁ Γουσταῦος ἔλαβον τὰς χεῖρας τοῦ Ἐδμόνδου, χωρὶς νὰ εἰπωσι λέξιν, διότι ἀμφότεροι εἶχον ἐννοήσῃ ὅτι ἡ ἐλπίς καὶ ἡ παραμυθία ἦσαν ἀνωφελεῖς.

— Ἐμπρός! πρέπει νὰ εἶμαι ἀνὴρ, εἶπεν αἴφνης ὁ Ἐδμόνδος, ἐγειρόμενος καὶ ἐτοιμαζόμενος νὰ ἐξέλθῃ.

— Ποῦ πηγαίνεις; ἠρώτησεν αὐτὸν ὁ Γουσταῦος.

— Πηγαίνω νὰ ἴδω τὴν μητέρα μου. Θέλω νὰ γευματίσω με αὐτήν, ἀπεκρίθη ὁ Δεπερέ διὰ τόνου, ὃν προσεπάθησεν νὰ καταστήσῃ ἀδιάφορον. Θὰ σε ἴδω ἐντὸς τῆς ἡμέρας;

— Ναί, βεβαίως.

— Μετ' ὀλίγον λοιπόν. Χαίρετε, ἀγαθὴ Νισσέττα, εἶπεν ὁ Ἐδμόνδος ἀσπάζόμενος τὴν ῥάπτριαν· εὐχαριστῶ καὶ πάλιν διὰ τὸ λαμπρὸν δεῖπνόν σας τῆς χθές. θὰ τὸ ξανακάμωμεν καμμίαν φοράν.

Ὁ Γουσταῦος συνώδευσεν τὸν Ἐδμόνδον μέχρι τῆς θύρας.

Διετέλει σχεδὸν ἔντρομος ἐπὶ τῇ ἡρεμίᾳ τοῦ φίλου του.

— Μὴ ἀνοησίας! τῷ εἶπεν, ἀποχωρίζόμενος αὐτόν.

— Τί ἀνοησίας θέλεις νὰ κάμω; δὲν εἶναι στιγμή τοιούτων, ὑπέλαβεν ὁ Ἐδμόνδος μειδιῶν.

— Θάρρος, φίλε, θάρρος!

— Ἐχω. Διατὶ νὰ πελπίζωμαι; Οἱ ἀνθρώποι δυνατοὶ νὰ πατῶνται, δὲν εἰν' ἔτσι; καὶ ὁ Θεὸς εἶναι πάντοτε ἀγαθός. Δὲν ἐτελείωσαν ἀκόμη τὰ πάντα.

Ὁ Ἐδμόνδος σφίγγας περιπαθῶς τὴν χεῖρα τοῦ Γουσταῦου, κατῆλθεν.

— Ὅμιλεῖ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον διὰ

νὰ μας καθησυχάσῃ, διὰ νὰ μας λυπῇ ὀλιγώτερον, εἶπεν ὁ Γουσταῦος εἰς τὴν Νισσέτταν, ἐπανακλείσας τὴν θύραν· ἀλλ' ἔχει τὸν θάνατον ἐν τῇ καρδίᾳ, βλέπεις; Εἶναι τρομερὸν ὅ,τι συνέβη. Διατὶ νὰ μοι γράψῃς αὐτὴν τὴν ἐπιστολήν!

— Ἡδυνάμην νὰ ὑποπτεύσω τί θὰ συνέβαινε; Μὴ μ' ἐπιπλήττης, Γουσταῦε, ὑποφέρω ἤδη ἄρκετά.

Καὶ ἡ Νισσέττα ἀπέμαζεν ἐκ νέου τοὺς πλήρεις δακρύων ὀφθαλμούς της.

— Ἄς ἴδωμεν, εἶπεν ὁ Γουσταῦος, ἄς μὴ βαυκαλιζώμεθα δι' ἀπατηλῶν ἐλπίδων· ἄς ἐξετάσωμεν τὰ πράγματα ὑπὸ τὴν χειροτέραν αὐτῶν ὄψιν, ἐὰν δὲ ἀπατώμεθα, τοῦτο θὰ εἶναι διὰ τὴν εὐτυχίαν μας. Εἰς τὸν Ἐδμόνδον ὑπολείπεται τεσσάρων ἢ πέντε ἐτῶν ζωῆ.

— Δυστυχῆ Ἐδμόνδε! ἐψιθύρισεν ἡ Νισσέττα.

— Λοιπὸν πρέπει νὰ τα ζήσῃ εὐτυχῆς αὐτὰ τὰ τέσσαρα ἢ πέντε ἔτη, εἰς ἐμὲ δὲ ἀπόκειται νὰ ἐξασφαλίσω αὐτὴν τὴν εὐτυχίαν. Διότι, βλέπεις, Νισσέττα, ἐὰν, καθ' ἣν ἡμέραν ἀποθάνῃ ὁ Ἐδμόνδος, ἡ σθανόμην ὅτι ἔχω νὰ ἐλέγξω κατὰ τι τὸν ἑαυτόν μου ἀπέναντι ἐκείνου, θὰ ἠτύοκτόνουν. Ἡ δεσποινὶς Δεβὼ κατοικεῖ μόνον μετὰ τοῦ πατρός της;

— Ὅχι, ἔχει μαζὴ της μίαν παιδαγωγόν.

— Ἀδιάφορον!

— Θέλεις νὰ τὴν ἴδῃς;

— Ναί.

— Διὰ νὰ κάμῃς τί;

— Ἐχω τὸ σχέδιόν μου.

Ὁ Γουσταῦος, ἀσπασθεὶς τὴν Νισσέτταν, ἐξῆλθε καὶ αὐτός.

Ὅτε ἐξηφανίσθη εἰς τὴν γωνίαν τῆς λεωφόρου, ἡ Νισσέττα, περιβληθεῖσα τὸ περιώμιόν της, μετέβη εἰς τὴν ἐκκλησίαν τῆς Μαγδαληνῆς, ἐγονυπέτησε καὶ ἀνῆψε λαμπάδα· μετὰ ταῦτα ἐπανῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν της κάπως ἡρρωμότερα.

Κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο ὁ Ἐδμόνδος εἶχε φθάσῃ εἰς τῆς μητρός του, ἥτις μόλις εἶχεν ἐγερθῆ, μὴ ἀναμιμνησκομένη σχεδὸν τῶν συγκινήσεων τῆς προτεραιίας, καὶ ἐδέχθη τὸν υἱόν της, ὡς τὸν ὑπεδέχετο πάντοτε, μετὰ μειδιάματος καὶ ἀσπασμοῦ.

Παρὰ τὰς προσπαθείας τοῦ Ἐδμόνδου δὲν ἠδύνωτο νὰ θριαμβεύσῃ κατὰ τῆς ὀδύνης του καὶ τῶν διαλογισμῶν, εἰς οὓς κατέρριπτεν αὐτὸν αἴφνης ἡ πρωινή ἐπιστολή.

Δις ἢ τρίς ἡ κυρία Δεπερέ τὸν ἠρώτησεν. Αὕτη ἀπέδιδε τὴν μελαγχολίαν ταύτην εἰς τὰς πρώτας ἐρωτικὰς μερίμνας, ἄς ὑφίστατο ὁ υἱός της.

— Ὡ! Ὅταν ἡ καρδία ἀρχεται ἐλπίζουσα, μετὰ μεγάλης δυσκολίας ἐπανερχεται εἰς τὴν ἀμφιβολίαν· διὰ τίνος δὲ τῶν συχνῶν ἐκείνων ψυχικῶν ἀντιδράσεων, οἱ φόβοι τῆς μητρός τοῦ Ἐδμόνδου ἐφαίνοντο διὰ παντός ἐξαλειφθέντες ὑπὸ τῆς πρὸς τὸν Θεὸν πεποιθήσεώς της, κατόπι τοῦ φοβεροῦ προαισθήματος, ὅπερ εἶχε τρομάξῃ αὐτὴν τὴν προτεραιάν.

Ὁ Ἐδμόνδος πᾶν μετῆλθε μέσον, ὅπως διατελῆ εὐθυμὸς· ἀλλὰ μετὰ τὸ πρόγευμα, διαρκούντος τοῦ ὁποίου εἶχεν ἀφηγηθῆ τῇ μητρὶ τοῦ τὴν μετὰ τῆς Νισσέττας συνάντησίν του, τὴν συνέντευξιν ἣν τῷ εἶχε δώσῃ, ἀπεσύρθη εἰς τὸ δωμάτιόν του.

Τότε ἐκάθησεν, οὕτως εἰπεῖν, ἀπέναντι τοῦ ἑαυτοῦ του καὶ, στηρίζας τὴν κεφαλὴν εἰς τὰς δύο τοῦ χεῖρας, ἤρξατο σκεπτόμενος:

— Παράδοξον πρᾶγμα ἡ ζωὴ! διελογίζετο. Ἡμέραν τινὰ ἐν παιδίον ἔρχεται εἰς τὸν κόσμον, οἱ νεαροὶ αὐτοῦ γονεῖς περιστοιχιζοῦσιν αὐτὸ διὰ χάριτος καὶ φροντίδων. . . . τὸ ὑποδέχονται ὡς εὐεργέτημα, ἀγαπῶσιν ἐν αὐτῷ τὸν ὁρατὸν παλμὸν τῶν δύο καρδιῶν των. Οἱ ὀφθαλμοὶ του ἀνοίγονται εἰς τὸ φῶς, ἡ ψυχὴ του εἰς τὴν ζωὴν καὶ ἡ φύσις ὀλόκληρος ἀρχεται δι' αὐτό. Ἐν μητρικὸν βλέμμα ἀκολουθεῖ, μελετᾷ τὸ νεογέννητον παιδίον· ἡ ἐλαχίστη τῶν ἀσθενειῶν του γεννᾷ ἀνησυχίας· τὸ προστατεύουσιν ὡς ἀσθενὲς ἀνθρώπος, ἔχον πάντοτε ἀνάγκην τῆς αὐτῆς ποσότητος φωτός, σκιᾶς, ὕδατος. Ἀνατρέφουσιν αὐτὸ ὡσεὶ ἔμελλε νὰ εἶναι αἰώνιον· πληροῦσι τὴν καρδίαν του αἰσθημάτων, τὸ πνεῦμά του γνώσεων. Αὐξάνεται οὕτως. Βασίζουσιν ἐλπίδας· ἐπὶ τοῦ παιδίου τούτου διὰ τὴν ἐποχὴν, καθ' ἣν ἔσται ἀνὴρ. Δεικνύουσιν αὐτῷ τὰ ἐπαγγέλματα ἅπαντα, διερευνῶσι τὰς κλίσεις του, τὰς προτιμήσεις του, τὰς συμπαθείας του. Δημιουργοῦσιν αὐτῷ σχέσεις, ὑπερφανεύονται ἐπὶ ταῖς προόδους του, εὐχαριστοῦσι τῷ Θεῷ. Τέλος φθάνει εἰς τὰ εἰκοσιν ἔτη· μειδιᾷ πρὸς τὸν βίον, ὅστις φαίνεται αὐτῷ πλήρης γοητειῶν· ὁ νοῦς αὐτοῦ συλλογίζεται, τὸ βλέμμα του διερευνᾷ ἅπαντας τοὺς ὀρίζοντας, ἡ καρδία του ἀγαπᾷ. Ἐρχεται καὶ αὐτοῦ ἡ σειρά νὰ ἐλπίζῃ δι' ἑαυτόν· αἰσθάνεται ἑαυτὸν ἱκανὸν διὰ μεγάλα καὶ ἀγαθὰ, παρέχει αὐτὴν ὡς τὴν ἔλαβεν. Πᾶσαι αἱ εὐγενεῖς φιλοδοξίαι ἐξεγείρονται ἐν τῷ πνεύματι αὐτοῦ, προσμειδιᾷ τῷ μέλλοντι, εἶναι τέλος εὐτυχῆς. Οἱ γονεῖς αὐτοῦ ἐναθρόνονται ἐπὶ τῷ ἔργῳ αὐτῶν, ἀποτελεσθέντι διὰ πολλῆς ἀγάπης καὶ μεριμνῶν καὶ ἡμέραν τινὰ παρατηροῦσιν ὅτι τὸ παιδίον τοῦτο ἔχει ἐν θυμῷ ἐν τῷ πνεύματι καὶ ὅτι πρέπει ἀμετακλήτως νὰ ποθῆναι καὶ ὅτι ἐν βραχυτάτῳ διαστήματι θὰ εἶναι ἀνάγκη νὰ περικλείωσιν ἐντὸς τεσσάρων σανίδων καὶ ῥίψωσιν εἰς τὴν γῆν μετὰ τοῦ πτώματός του ὅλον τὸ παρελθόν του, ὅλον τὸ μέλλον του, ἀπάσας τὰς ἐλπίδας του, ἅπασαν τὴν εὐδαιμονίαν του· ὅτι δὲν θὰ βλέπῃ πλέον ὅσους ἠγάπα, ὅτι ὅσοι ἠγάπων αὐτὸ δὲν θὰ το βλέπωσι πλέον καὶ ὅτι, ἀντὶ νὰ περιβάλλωσιν ἐν ταῖς ἀγκάλαις των πλάσμα νέον, ἰσχυρόν, εὐτυχῆς, ἀγαπῶν, ἀγαπώμενον, οἱ γονεῖς αὐτοῦ δὲν θὰ ἔχωσιν, ἀλλ' ἡ τάφον μετ' ἑνὸς ὀνόματος ἐπ' αὐτοῦ, ὅπως μεταβαίνωσι νὰ προσεύχωνται.

» Ἄ! εἶναι φρικῶδες! . . . . Καὶ τὸ παιδίον αὐτὸ εἶμαι ἐγώ!

» Οὕτω ζῶ, βλέπω, αἰσθάνομαι, διαλο-

γίζομαι, ἀγαπῶ· ἅπαντα τὰ πράγματα τῆς φύσεως ἔχουσιν ἐν ἐμοὶ ἐν κάτοπτρον ἢ μίαν ἠχώ· καὶ ἐν βραχεῖ χρόνῳ οἱ ὀφθαλμοί μου δὲν θὰ βλέπωσι πλέον τίποτε, τὸ σῶμά μου ἔσται ἀναίσθητον, ὁ ἐγκέφαλός μου οὐδὲν ἄλλο ἢ ὕλη ἀδρανῆς, ἡ καρδιά μου, παλλομένη τῶρα εἰς ἐν ὄνομα, ἔσται νεκρά, ὁ δ' ἔξωός μου πρᾶγμα λησμονηθὲν καὶ ἀπολωλός! Οὐδεὶς θὰ ἴδῃ ὅτι ὑπάρχει μία θέσις κενὴ ἐν τῷ κόσμῳ, ἄλλοι δὲ ἄνθρωποι θὰ ἔλθωσιν, οἵτινες θὰ ἴδωσι, θὰ αἰσθανθῶσι, θὰ σκεφθῶσι, θὰ γαπήσωσι καὶ θάποθάνωσιν ὡς ἐγώ! . . . .

«Εἰς τὴν ἡλικίαν μου καταναλίσκουσι συνήθως τὴν ζωὴν εὐθύμως, ἀμερίμῳως· τὸ παρελθὸν εἶναι βραχύ, τὸ μέλλον φαίνεται αἰώνιον . . . . ἀφίνοισι νὰ παρέρχωνται αἱ ἡμέραι, χωρὶς νὰ τὰς ὑπολογίζωσι, τὸσον ἢ καρδία πλουτεῖ ἐλπίδος. Καὶ ἐγώ, ἐγώ, ὅστις εἶμαι προειδοποιημένος τῶρα· ἐγώ, ὅστις κατ' ἀκολουθίαν θάποθάνω δις, καθ' ἐκάστην πρωίαν θὰ λέγω κατ' ἐμαυτόν: Ἀπόψε ἄρα γε; καθ' ἐκάστην ἑσπέραν θὰ λέγω: Ἀρά γε αὔριον; Ἐπειτα, ἡμέραν τινὰ ἢ μῆτηρ μου θὰ ῥήξῃ κορυγὴν, τὴν ὁποίαν δὲν θάκούσω πλέον, καὶ τὰ πάντα ἐτελείωσιν! . . .

«Ἰερεύς, οὐτινος ἢ προσευχὴ δὲν θὰ δυναθῇ νὰ μ' ἐξυπνήσῃ, θὰ δεηθῇ παρὰ τὸ προσκεφάλαιόν μου. ἄνθρωποι θὰ με κατακλίνωσιν ἐν τῇ τελευταίᾳ μου κλίνῃ, στενῇ καὶ ψυχρῇ, καὶ θὰ ἔλθῃ στιγμή, καθ' ἣν θὰ εὐρίσκωμαι μᾶλλον ἀνετός ἐν τῷ φερέτρῳ μου παρ' ὅσον εἶμαι σήμερον μεθ' ὀλοκλήρου τοῦ κόσμου ἐνώπιόν μου. Τὸ σῶμά μου θὰ εἶναι τὸ αὐτό, ὀλίγον ἰσχνότερον, ὀλίγον ὠχρότερον, ἰδοὺ· ἀλλ' οὐδὲν τῶν ἐπιγείων θὰ ἔχῃ πλέον δύναμιν ἐπ' αὐτοῦ, ἢ δὲ ψυχὴ μου θὰ εὐρίσκεται παρὰ τῷ Θεῷ, ὡς λέγουσιν.

«Καὶ ὅ,τι καὶ ἂν κάμω, τοῦτο θὰ συμβῇ.

«Καὶ ὅμως ἀγαπῶ . . . τὴν μητέρα μου ἐν πρώτοις, ἥτις θὰ μοι ἐδιδεν ὀλοκλήρον τὴν ζωὴν της, χωρὶς νὰ δύναται νὰ ἐξασφαλισθῇ περὶ τῆς ἰδικῆς μου. Τὸν Γουσταῦον, ὅστις θὰ ἐδέχετο σήμερον τὴν ἀσθeneiάν μου, ὅπως καταστῶ εὐτυχῆς· τὴν Ἀντωνίαν, τὴν ὁποίαν εἶδον μόνον ἀπὸ τριῶν ἡμερῶν καὶ ἥτις μοι παρέσχεον ἤδη ἀπόδειξιν τῆς συμπαθείας καὶ τοῦ οἴκου της· τὴν Νισσέτταν, τὴν γλυκεῖαν ταύτην νεάνιδα, ἥτις θὰ με κλύσῃ εἰλικρινῶς . . . . καὶ μεθ' ὅλα ταῦτα θὰ εἶναι ἀνάγκη νὰ σταματήσω ἐν τῷ μέσῳ τῆς ὁδοῦ μου, ἐκεῖνοι δέ, οὓς ἐγνώρισκα, νὰ ἐξακολουθήσωσι τὴν ἰδικὴν των χωρὶς ἐμοῦ . . . .

«Καὶ ἐγώ, ὅστις ἔκλαυσα πολλάκις ἐπὶ τῇ ἰδέᾳ ὅτι ἡμέραν τινὰ θὰ ἔβλεπον τὴν μητέρα μου θνήσκουσαν! . . . . Ἔσο εὐλογημένος, Θεέ μου, διότι με ἀπαλλάσσεις τῆς λύπης ταύτης.

«Ὁ Ἐδμόνδος, ἔχων τὴν καρδίαν συσφιγμένην ὑφ' ὅλων τῶν διαλογισμῶν τούτων, ἐν τοῖς ὁποίοις ἐκηδεύετο ἐλουσίως, ἠγέρθη καὶ περιεπάτησε στιγμὰς τινὰς ἐν τῷ δωματίῳ τοῦ ἑπειτα ὑπῆγεν εἰς τὸ

παράθυρον, ὑπανέωξε τὸ παραπέτασμα καὶ ἐθεώρησεν ἐν τῇ ὁδῷ τοὺς διερχομένους ἀνθρώπους· εἶτα ἀπήγγειλε τὸ ὄνομα τῆς Ἀντωνίνης καὶ, ἐπανελθὼν εἰς τὴν τράπεζαν, ἐκάθησεν, ἐστήριξε τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς καὶ μηχανικῶς ἤρξατο γράφωσιν πρὸς τὴν δεσποινίδα Δεβῶ.

«Ἀντωνίνα, ἔγραφε, νομιζῶ ὅτι σας ἀγαπῶ ἔτι μᾶλλον ἀπὸ τῆς πρώτης ταύτης. Ἐν τῷ ναῷ ἀναμφιβόλως ἐδεήθητε τοῦ Θεοῦ ὑπὲρ ἐμοῦ. Ὅποσα συνέβησαν ἐν τρισὶν ἡμέραις! Τί θὰ πράξω τῶρα; Θάπέλω, ἀφοῦ μοὶ το συνέβουλεύσατε. Νάπέλω! Ποῦ νὰ ὑπάγω; Νὰ ὑπάγω νὰ ζητήσω εἰς τὰ μεσημβρινὰ κλίματα ἀτμόσφαιραν, ἥτις θὰ μοι παράσχῃ ζωὴν μῆνων τινῶν ἐπὶ πλέον; Νάποκαλύψω εἰς τὴν μητέρα μου ὅτι εἶμαι ἀσθενής; Νάπομακρυνθῶ ὑμῶν; Νὰ ὑπάγω, ὅπως μεταφέρω εἰς ξένους τὴν λύπην μου, τὴν ἀνίαν μου, τὴν νόσον μου; Νάποθάνω ἐν τοῖς δωματίῳ ξενοδοχείου ὑπὸ οὐρανόν νέον; Νάπατήσω τὸν θάνατον; Πρὸς τί;

«Καὶ ὅμως, ἐὰν ὁ Θεὸς καὶ ὑμεῖς ἠθέλετε, ἡδύναμην ἀκόμη νὰ εἶμαι εὐτυχῆς, τὸ πεπρωμένον μου, ὑπερ ἑμαυτὸν σήμερον, ἡδύνατο νὰ εἶναι αἰτία τῆς εὐδαιμονίας μου. Ὑπάρχει πλάσμα ἔχον τὴν βεβαιότητα, ὅτι θὰ εἶναι εὐτυχῆς ἐπὶ τρία ἔτη; Ἡδύναμην νὰ εἶμαι ἐγώ. Τρία ἔτη μετὰ γυναικὸς ἀγαπωμένης εἶναι ἡ αἰωνιότης. Ἐὰν ἠρχόμην πρὸς ὑμᾶς, Ἀντωνίνα, ἐὰν σας ἔλεγον: Ἐχω ὀλίγον χρόνον ζωῆς, ἀλλ' ἐκ τῆς ὑμετέρας θελήσεως ἐξαρτᾶται, ὅπως ὁ χρόνος οὗτος εἶνε δι' ἐμὲ εὐτυχῆς ἢ δυστυχῆς, κατηραμένος ἢ εὐλογημένος. Θυσιάζεσθε, γείνατε σύζυγός μου, καὶ κατὰ τὸ διάστημα τῶν ὀλίγων ἐτῶν, ἅτινα ὁ Θεὸς μοι παραχωρεῖ ἀκόμη, πᾶν ὅ,τι δύναται νὰ πράξῃ ἄνθρωπος, πᾶν ὅ,τι δύναται νὰ ἐπινοήσῃ καὶ ὀνειροπολήσῃ διὰ τὴν γυναῖκα, ἢν ἀγαπᾷ, θὰ το πράξω, θὰ το ἐπινοήσω, θὰ το ὀνειροπολήσω χάριν ὑμῶν. Ἡ θυσία, τὴν ὁποίαν θὰ ἐκἀνυετε χάριν ἐμοῦ δὲν θὰ ὑπερβῇ τὴν ζωὴν μου. Ἐμοῦ θανόντος, θὰ εἰσθε ἐλευθέραι καὶ νέα ἀκόμη, θὰ δυναθῆτε νὰ ἐξακολουθήσητε μετὰ νέου συζύγου τὴν ἀρξάμενην μετ' ἐμοῦ εὐτυχίαν. Ἐν ὀνόματι τῆς μητρός σας, ἥτις ἀπέθανεν, ἐν ὀνόματι τῆς μητρός μου, ἥτις θάποθάνῃ ἐκ τοῦ θανάτου μου, γείνατε ἰδική μου, Ἀντωνίνα· ὅταν δὲ ὁ Θεὸς με ἀνακαλέσῃ, θὰ ἐπανεέλθω παρ' αὐτῶν, ἔχων τὴν ψυχὴν πλήρη εὐγνωμοσύνης ἐπὶ τῇ παραμυθίᾳ, ἢν θὰ μοι ἔχετε παράσχῃ. Πράξατε τοῦτο, Ἀντωνίνα, καὶ θὰ δύνασθε νὰ εἴπητε ἡμέραν τινὰ: «Ἐκαμα μίαν ἀγαθὴν πράξιν. Ὑπῆρχε δυστυχῆς, ὅστις ἀνευ ἐμοῦ θάπέθνησκε βλασφημῶν καὶ καταρώμενος, καὶ χάρις εἰς ἐμέ, χάρις εἰς τὸν ἔρωτά μου, ἀπέθανε ποθῶν τὴν ζωὴν, ἀλλὰ μὴ καταρώμενος αὐτήν».

«Ὅθι ἴδητε, Ἀντωνίνα, πόσον ἡδύς διαλογισμὸς θὰ σας εἶναι τοῦτο ἐν τῷ μέλλοντι καὶ πόσον θὰ ὑπερφηρανεύσητε διὰ τὸν ἑαυτόν σας. Ἐπειτα, τίς οἶδεν;»

Ὁ Ἐδμόνδος δὲν ἐξηκολούθησε τὴν ἀρ-

ξαμένην φράσιν, ὁ κάλαμος ἔπεσε τῶν χειρῶν του. Παράδοξον! Ἡ ἰδέα τῆς ἐλπίδος τὸν ἀπέπαρυνεν.

Τότε ἐπανέγνω ὅ,τι εἶχε γράψῃ, ἀφοῦ δὲ ἐμελέτησεν ἐπὶ τινὰς στιγμὰς τὴν ἐπιστολὴν ταύτην, τὴν ἐξέσχισε καὶ τὰ τεμάχια αὐτῆς ἔριψεν εἰς τὴν ἐστέαν.

— Ὅποσον εἶμαι ἄφρων! ἀνεκράξῃ· δὲν μοι εἶπε νὰναχωρήσω; Ἐν τίνι δικαιοῦματι θὰ ἐζήτουν παρὰ τοῦ παιδίου τούτου νὰ συνδέσῃ τὴν ὑγείαν του μετὰ τὴν ἀσθeneiάν μου, τὴν ζωὴν του μετὰ τοῦ θανάτου μου; Ἐν τίνι δικαιοῦματι θὰ τῇ ἔδιδον ἐν πτώμα ὡς σύζυγον; ἐν ὀνόματι τίνος θὰ ἐλάμβανον τὰ νεκρὰ καὶ ὠραία αὐτῆς, ἔτη, ὡς λαμβάνει τις ἄνηλ, ὅπως ρίψῃ αὐτὰ ἐπὶ τάφου; Μὲ ἀγαπᾷ τοῦλάχιστον, δύναται νὰ με ἀγαπήσῃ ἢ νεκρὰ αὕτη κόρη, εἰς τὴν ὁποίαν ἀπηύθυνα τὸν λόγον μόνον, διὰ νὰ τῇ ἀποδώσω τὸ χειρόκτιον, καὶ ἢ ὅποια με εἶδε μόνον δις; Πρέπει νὰ καταχρασθῶ ἐνὸς κινήματος αὐτῆς προερχομένου ἐξ οἴκου; Αἱ! ἤμην παράφρων, εἶμαι κατηραμένος, βεβαίως κατηραμένος.

Καὶ ὁ Ἐδμόνδος ἀφῆκε τὴν κεφαλὴν του νὰ καταπέσῃ εἰς τὰς δύο τοῦ χεῖρας.

— Λοιπὸν! ἐπανελάβε μετὰ τινὰς στιγμὰς, ἐὰν δὲν δικαιοῦμαι νὰ ἐπισύρω τὴν ἀγάπην της, δικαιοῦμαι ὅμως νὰ τὴν ἀγαπῶ καὶ νὰ τὴν βλέπω, δικαιοῦμαι νὰ καταστήσω αὐτῇ γνωστὸν ὅτι, ἀφ' ἧς ἡμέρας τὴν εἶδον συνέδεσα τὸν λογισμὸν της μετὰ τοῦ λογισμοῦ μου. Ἀντὶ νὰ κατατρίψω τὸν καιρὸν, ὅστις μοι ὑπολείπεται νὰ ζήσω, ὑπὲρ τῆς εὐτυχίας μου, θὰ τὸν κατατρίψω ὑπὲρ τῆς ἰδικῆς της. Δυστυχία εἰς τὸν ἄνδρα, τὸν ὁποῖον θάγαπήσῃ, ἐὰν δὲν τὴν καταστήσῃ εὐτυχῆ! Θὰ ὑπάγω νὰ εὐρῶ τὸν κύριον Δεβῶ· θὰ τῷ ἐξηγήσω τὰ πάντα, θὰ τῷ ὁμολογήσω ὅλην τὴν ἀλήθειαν. Θὰ ζητήσω παρ' αὐτοῦ νὰ με δεχθῇ εἰς τὴν οἰκίαν του ὡς υἱόν του. Θὰ ζητήσω παρὰ τῆς Ἀντωνίνης νὰ με ἀγαπήσῃ ὡς ἀδελφόν της. Θὰ βλέπω ἐκτελιυσομένους ἐν αὐτῇ τὰς πρώτας αὐτῆς ἐντυπώσεις. Θὰ τὴν ἀγαπῶ, ὅχι πλέον ὡς γυναῖκα, ἀλλ' ὡς παιδίον. Ὁ προσεχὴς μου θάνατος θὰ με καταστήσῃ γέροντα εἰς τοὺς ὀφθαλμούς της. Θάκούῃ τὰς συμβουλάς μου. Ἡ στοργή μου θὰ εἶναι σχεδὸν πατρικῆ. Ὁ σύζυγός της δὲν θὰ δύναται νὰ με ζηλοτυπῇ, ὅταν μάθῃ τί εἶμαι. Ναί, αὐτὸ εἶναι προτιμότερον, δὲν θὰ νυμφευθῶ. Δὲν θάναγκάσω νὰ ὑποφέρωσιν τὴν ἐκ τοῦ θανάτου μου λύπην παρὰ μόνον ἐκεῖνοι, τοὺς ὁποίους αὐτῇ ἢ φύσις ἔθηκε πλησίον μου. Οὕτω δὲ δὲν θάποστερήσω τὴν μητέρα μου τῶν τελευταίων μου ἐτῶν· θὰ εἶμαι ὅλος ἰδικός της καὶ θὰ κλείσω τοὺς ὀφθαλμούς εἰς τὰς ἀγκάλας της».

Ὁ Ἐδμόνδος ἐσυλλογίζετο οὕτω· τοσαύτην εἶχεν ἀνάγκην νὰ παράσχῃ τροφήν τινὰ εἰς τὴν συντετριμμένην καρδίαν του· ἔπειτα ἐξῆλθεν, ὅπως ὑπάγῃ καὶ ἴδῃ τὸν κ. Δεβῶ· ἀλλὰ πραγματικῶς ἐπὶ τῇ ἐλπίδι νὰ συναντήσῃ τὴν Ἀντωνίαν.

Κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο ὁ Γουσταῦος

εἶχε μεταβῆ εἰς τὴν ὁδὸν Λίλλης, διερωτώμενος καθ' ὅλον τὸν δρόμον ὅποιον πρόφασιν ἔμελλε νὰ εὔρη, ὅπως λαλήσῃ πρὸς τὴν Ἀντωνίνα.

— Ἐπὶ τέλους, εἶπε καθ' ἑαυτὸν, πρέπει νὰ τῆ ὀμιλήσω· κατὰ τὴν γνώμην μου δέ, τὰ εἰλικρινῆ μέσα εἶναι τὰ καλύτερα. Πρόκειται περὶ τῆς εὐτυχίας τοῦ Ἐδμόνδου.

ΙΓ'

Φθὰς εἰς τὴν ὁδὸν Λίλλης, ὁ Γουσταῦος ἀνέβη εἰς τοῦ κ. Δεβῶ.

— Κάμετέ μου τὴν χάριν νὰ εἰπῆτε εἰς τὴν δεσποινίδα Δεβῶ, εἶπεν εἰς τὸν ἐλθόντα νὰ τῷ ἀνοιξῇ τὴν θύραν ὑπηρετήν, ὅτι κάποιος τὴν περιμένει εἰς τὴν αἴθουσαν.

Ὁ Γουσταῦος εἶχεν εἶπη ταῦτα διὰ τόνου τόσο ἀποφασιστικοῦ, ὥστε ὁ ὑπηρετῆς ἀπεκρίθη αὐτῷ ὑπακούων.

Ὁ Γουσταῦος εἰσῆλθε λοιπὸν εἰς τὴν γνωστὴν ἡμῖν αἴθουσαν, ἔνθα ἡ Ἀντωνίνα ἐνεφανίσθη μετὰ τινὰς στιγμᾶς.

— Σεῖς με ζητεῖτε, κύριε; εἶπεν εἰς τὸν Δωμῶν ἐκπληκτος.

— Ναί, δεσποινίς, ὑπέλαβεν ὁ Γουσταῦος, καὶ θὰ σας παρακαλέσω μάλιστα νὰ κλείσετε τὴν θύραν τοῦ δωματίου σας, ἐπειδὴ ὅ,τι μέλλω νὰ σας εἶπω δὲν εἶναι δυνατόν καὶ δὲν πρέπει νὰκουσθῆ παρὰ μόνον ἀπὸ ὑμᾶς.

Τοιοῦτον ὕφος βεβαίως ἔπρεπε νὰ ἐκπλήξῃ τὴν νεανίδα· ἀλλ' ὁ λαλῶν πρὸς αὐτὴν τῆ ἐλάλει τόσο ἰκετευτικῶς, ὥστε αὐτὴ ἔκλεισε τὴν θύραν καὶ ἔλθοῦσα ἐκάθησε, λέγουσα:

— Σὰς ἀκούω, κύριε.

— Δεσποινίς, ἐξηκολούθησε τότε ὁ Γουσταῦος, εἰσθε νέα, εἰσθε ὠραία, εἰσθε κόρη ἐντίμου ἀνδρός, ἡ καρδιά σας πρέπει νὰ εἶναι εἰλικρινής, ἀγαθὴ, συμπαθής. Ἀκουσίως σας ὑπῆρξατε ἡ αἰτία μεγάλου δυστυχήματος.

— Μὲ τρομάζετε, ἀνέκραξεν ἡ Ἀντωνίνα, οὐδὲν ἐννοοῦσα ἐκ τῆς συγκινήσεως τοῦ Γουσταῦου, οὐδ' ἀναγνωρίζουσα ἔτι αὐτόν, καίτοι τον εἶχεν ἴδῃ λίαν ἀτελῶς, εἶναι ἀληθές, εἰς τὸν βραχίονα τοῦ Ἐδμόνδου.

— Χθὲς νεορὰ τις γυνὴ ἦλθεν ἐδῶ νὰ σας προσφέρῃ κεχυφάλους, ταινίας;

— Εἶναι ἀληθές.

— Σὰς ὠμίλησε περὶ τοῦ κυρίου Δεπερέ;

— Εἶναι ἐπίσης ἀληθές, κύριε, ἀπεκρίθη ἡ Ἀντωνίνα ἐρυθριῶσα.

— Ὡ! ὀμιλήσατε πρὸς με ἀφόβως, δεσποινίς, διότι οὐδεμίαν ἄλλην ἔχω μεταιότητα παρὰ μόνον νὰ πιστεύω ὅτι δὲν ὑπάρχει καρδιά εἰλικρινεστέρα τῆς ἰδικῆς μου. Ἀνεκονίωσατε εἰς τὴν νεανίδα αὐτὴν ὅ,τι ὁ κύριος Δεβῶ σὰς εἶπε περὶ τοῦ κυρίου Δεπερέ, τουτέστιν ὅτι εἶναι προσβεβλημένος ὑπὸ θανατηφόρου ἀσθενείας. Λοιπὸν, δεσποινίς, ἡ κόρη αὐτῆ, τὴν ὅποιαν γνωρίζω, μοὶ ἔγραψε πάντα ταῦτα, διότι γινώσκει ὅτι ἀγαπῶ τὸν Ἐδμόνδον ὡς ἀδελφόν μου, καὶ ἡ ἐπιστολὴ περιῆλθεν εἰς τὰς χεῖρας τοῦ Ἐδμόνδου.

— Ὡ, τὸν δυστυχῆ· ἀνέκραξεν ἡ Ἀντωνίνα.

— Ναί, τὸν δυστυχῆ, δυστυχέστατον τῶντι, δεσποινίς· ἐπειδὴ ἡ πρόρρησις αὐτῆ τοῦ θανάτου εἶναι ἡ καταστροφὴ ὅλων του τῶν ἐλπίδων, ὅλων του τῶν φίλων, ὅλης τῆς ὄνειροποληθείσης εὐτυχίας του· διότι ὁ Ἐδμόνδος σὰς ἠγάπα, δεσποινίς· διότι σὰς ἀγαπᾷ, καὶ τὴν θὰ εἶναι ἠναγκασμένος νὰ ἐπιβάλλῃ σιγὴν εἰς τὴν καρδίαν του, καὶ ἡ καρδιά του, ἥτις δὲν θὰ σιγήσῃ, θὰ συντριβῆ ἐν τῷ στήθει του καὶ θὰ τον φονεύσῃ ταχύτερον καὶ πρὸ τῆς ὥρας. Λοιπὸν, δεσποινίς, ἦλθον πρὸς ὑμᾶς εἰλικρινῶς, τιμῶς, ἀπλῶς, καὶ σας λέγω: Ὑπάρχει ἄνθρωπος, ὅστις σὰς ἀγαπᾷ καὶ ὅστις θάποθάνῃ νέος· ὁ ἄνθρωπος οὗτος ἔχει μητέρα ζῶσαν μόνον διὰ τῆς ζωῆς του καὶ διὰ τῆς εὐτυχίας του. Αἰσθάνεσθε ἐν τῇ ψυχῇ σας ἰκανὴν δύναμιν, ὅπως καταστήτῃ ὁ φύλαξ ἄγγελος τοῦ ἀνδρός τούτου, ὅπως τὸν συντροφεύσῃτε διὰ τῆς στοργῆς καὶ τῶν φροντίδων σας μέχρι τῆς ὥρας τοῦ θανάτου του, ὅπως ἐπνορθώσῃτε τὸ κακόν, ὅπερ ἀκουσίως ἐπράξατε· ἡ πρέπει νὰναχωρήσῃ καὶ νὰ ὑπάγῃ νὰποθάνῃ εἰς γωνίαν τινὰ οὐδεμίαν ἄλλην ἔχων παρμυθίαν ἢ μόνον τὴν ἀνάμνησιν τοῦ ὀνόματός σας; διότι, εἰμαι βέβαιος, ἡ ἀγάπη τῆς μητρὸς του δὲν τῷ ἀρκεῖ πλέον τώρα.

Ὑπάρχουσιν αἰσθήματα μὴ ἔχοντα ἀνάγκην σχολίων.

Ἀποφεύγομεν τὴν περιγραφὴν τῆς ἐντυπώσεως, ἣν ἡ διακέρυξις αὐτῆ, ἡ τόσον ἀπλή καὶ τόσον παραδόξος ἐνταῦτῷ, πρήγαγεν ἐπὶ τῆς Ἀντωνίνας· ἀλλ' ἐν μιᾷ στιγμῇ ἡ νεανὶς κατέστη γυνὴ καὶ ἠσθάνετο ὅλας τὰς χορδὰς τοῦ ἔρωτος, τῆς ἀφοσιώσεως, τῆς μεγαλοψυχίας, δινουμένας σφοδρῶς ἐν αὐτῇ καὶ συμβουλεύουσας τὴν εὐγενῆ πράξιν, ἣν ἐζήτησε παρ' αὐτῆς ὁ Γουσταῦος.

— Κύριε, εἶπε τῷ Δωμῶν διὰ φωνῆς σοβαρᾶς, ἐγειρομένη, μοὶ ὀρκίσεσθε, ὅτι ὅσα μοὶ εἶπετε πρὸ ὀλίγου εἶνε ἀληθῆ;

— Σὰς το ὀρκίζομαι, δεσποινίς.

— Εἰσθε βέβαιος, ὅτι γινομένη σύζυγος τοῦ κυρίου Δεπερέ, θὰ ἔπραττον πᾶν τὸ ἀνθρωπίνως δυνατόν, ὅπως καταστήσω εὐτυχῆ, ὅσοιδήποτε καὶ ἂν εἶναι ὁ καιρὸς, ὃν τῷ παραχωρῆ ὁ Θεός;

— Εἶμαι βέβαιος.

— Λοιπὸν, κύριε, ἀγαπῶ τὸν κύριον Δεπερέ· ζῶντος αὐτοῦ, εἰς οὐδένα ἄλλον θάνηκα ποτὲ ἢ εἰς αὐτόν· φέρετε εἰς αὐτόν τὸν δακτύλιον τοῦτον, ὃν ἔχω παρὰ τῆς μητρὸς μου, εἰς ἀρραβῶνα τοῦ ὄρκου, τὸν ὁποῖόν σας κάμνω.

Ὁ Γουσταῦος ἐρρίφθη εἰς τὰ γόνατα τῆς Ἀντωνίνας καὶ ἠσπασθη τὰς χεῖράς τῆς, καλύπτων αὐτὰς διὰ δακρύων.

— Ὑπάγετε, κύριε, εἶπε τῷ Γουσταῦω, ἐπανέλθετε παρὰ τῷ κυρίῳ Δεπερέ· ἐγὼ θὰ δεηθῶ ὑπὲρ τοῦ συζύγου μου.

Ταῦτα λέγουσα ἡ Ἀντωνίνα, ὠχρὰ, ἀξιοπρεπῆς, ὠραία, ἀκτινοβολοῦσα ἐκ νεότητος, ἔρωτος καὶ καλλονῆς, ἤνοιγε τὴν θύραν καὶ εἰσῆρχετο εἰς τὸν θάλαμόν της.

Ὁ Γουσταῦος κατῆλθε τὰς βαθμίδας τῆς κλίμακος ἀνὰ τέσσαρας.

— Εὐγενὴς καρδιά! ἐπανελάμβανε καθ' ἐκάστην στιγμὴν. Ταλαίπωρε Ἐδμόνδε! τοῦλάχιστον θὰ μοὶ ὀφείλῃ μίαν χαρὰν!

Εἰς τὴν θύραν ὁ Γουσταῦος συνήντησε τὸν φίλον του, ὅστις, καθὼς εἶδομεν, ἠθέλησε νὰ ἔλθῃ, ὅπως ἐπισκεφθῆ τὸν κ. Δεβῶ.

— Σεῖς ἀγαπᾷ! ἀνέκραξεν ὁ Γουσταῦος. Οὐδέποτε θὰ ὑπανδρευθῆ ἄλλον. Ἴδου ὁ δακτύλιός της. Ἀπὸ τῆς σήμερον εἰσθε μεμνηστευμένοι. Ἐλπίζε, φίλε μου, ἔλπίζε . . .

Καὶ ἐρρίφθη εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ Ἐδμόνδου.

Ὁ Ἐδμόνδος σχεδὸν ἐπνίγετο ὑπὸ τῆς χαρᾶς.

— Τὴν εἶδες; ἠρώτησεν.

— Ναί.

— Καὶ με ἀγαπᾷ;

— Ναί.

— Καὶ συναινεῖ νὰ με συζευθῆ;

— Ναί, ναί, σοὶ λέγω.

— Ἄ, Γουσταῦε, δὲν ἐπίστευον ὅτι ἡδύνατό τις νὰ εἶναι τόσο εὐτυχὴς καὶ τόσο δυστυχὴς τὴν αὐτὴν ἡμέραν.

Καὶ ταῦτα λέγων ὁ Ἐδμόνδος ἐνηγκαλιζέτο ἐκ νέου τὸν φίλον αὐτοῦ.

— Τί διάβολο τρέχει! οἱ κύριοι αὐτοὶ εἶναι τρελλοί, εἶπε χονδρὸς τις κύριος, παρασταθεὶς κατὰ τὴν σκηνὴν ταύτην καὶ μὴ ἐννοῶν πῶς ἦτο δυνατόν νὰ ἐναγκαλιζονται οὕτως ἐν τῇ ὁδῷ καὶ ἀναγκαζοῦσι τοὺς ἀνθρώπους νὰ καταβαίνωσιν ἐκ τοῦ πεζοδρομίου.

[Ἐπεται συνέχεια]. ΛΑΜΠΡΟΣ ΕΝΥΑΛΛΗΣ

EUGÈNE D'AURIAC

H MONAΧΗ

Διήγημα

Α'

Κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας τοῦ Ἰουνίου τοῦ ἔτους 1732, γυνὴ τις ἐβάδιζε γοργῶ βήματι ἐν τοῖς ὁδοῖς τῆς Τολώσσης. Ἐνίστατο ἐσταμάτα ἵνα ἐρωτήσῃ τὸν δρόμον της, εἶτα αὐτὴς ἤρχιζε τὴν ταχείαν πορείαν της. Ἐπὶ τέλους ἀφίκετο εἰς τὴν μονὴν τῆς Παναγίας τοῦ Σάκκου, ἧς τὴν κιγκλιδωτὴν θύραν ἔκρουσε, ζητήσασα ἵνα ὀμιλήσῃ πρὸς τὴν ἡγουμένην.

Γραῖα μοναχὴ τὴν εἰσήγαγεν εἰς τι δωματίον εἶδος εὐκτηρίου, οὐτινος ἡ εὐωδία τῶν ἀνθέων ἐδήλου τὴν κομψότητα, εἶτα δὲ ἐξῆλθεν ἀφωνος, ἀφήσασα τὴν ἀγνωστον μόνην καὶ βεβυθισμένην ἐν ταῖς σκέψεσιν αὐτῆς. Μετ' ὀλίγον γυνὴ, ἀγέρωχον τὸ βῆμα ἔχουσα, εἰσῆλθε καὶ ὑπεκλίθη ἐλαφρῶς, ὅπως ἀποδώσῃ τὸν χαιρετισμὸν τῆς νεήλδους. Ὑπέδειξεν ἔδραν πρὸς τὴν ἐπισκέπτριαν καὶ ἀμφοτέραι ἐκάθησαν.

Οἷοσδήποτε τῇ στιγμῇ ταύτῃ ἔβλεπε τὰς δύο ταύτας γυναικῆς ἐν τῷ μέρει ἐκείνῳ, εὐτρεπισμένῳ μετὰ μεγίστης καλαισθησίας καὶ πολυτελείας, εἰς παντοίας εἰκασίας ἤθελε βυθισθῆ. Ἡ μὲν, κοινῶ